

۴۴۴ نفتکش روسی در محاصره تحریم‌ها

اتحادیه اروپا تحریم نفتکش‌های روسیه
را تشدید کرد

چالش‌های گمرک در مدیریت کریدورهای دریایی

حلقه گمشده گردشگری در خواب تابستانه قشم

حمید الماسی‌نیا - قشم، با تمام ظرفیت‌های منحصر به فردش در حوزه گردشگری طبیعی، فرهنگی، تاریخی و مردمی، هر تابستان بیش از آنکه مقصدی زنده و پویانده باشد، به جزیره‌ای خاموش و خواب‌رفته می‌ماند. تابستان در قشم، به جای آنکه فصل جوشش زندگی و اقتصاد باشد، به فصلی برای عقب‌نشینی فعالان گردشگری و سکوت بی‌پایان زیر آفتاب سوزان تبدیل شده است. قشم تنها به چند ماه محدود از سال دل بسته است؛ تعطیلات نوروز، ایام خاص مذهبی و نهایتاً چند هفته از زمستان. اما سهم این جزیره از تابستان چیست؟ آیا قرار است سال به سال این خواب تابستانه تکرار شود، یا می‌توان با نگاهی تازه و خلاقانه، این ایام را به فرصتی متفاوت برای توسعه گردشگری بدل کرد؟ اما آیا این خواب سنگین، تقدیر جغرافیایی جزیره است یا نتیجه غفلت مدیریتی و نبود برنامه‌ریزی منسجم؟

آیا تابستان به معنای پایان فعالیت‌هاست یا می‌توان آن را به نقطه عطفی برای رونق نوعی دیگر از گردشگری - گردشگری فرهنگی، خلاق، بومی و شبانه - بدل کرد؟ در شرایطی که بسیاری از مقاصد گردشگری دنیا با مدیریت هوشمند، تابستان‌های داغ خود را به تجربه‌های خاص فرهنگی و شبانه تبدیل کرده‌اند، قشم هنوز به "گردشگری فصلی" محدود مانده است.

نه زیرساخت‌های سرمایه‌گذاری متناسب با شرایط اقلیمی تقویت شده، نه بسته‌های سفر جذاب در تابستان طراحی شده و نه رویدادهای فرهنگی و شبانه برای جذب گردشگر در ساعات خنک شب برگزار می‌شود. حلقه گمشده این میان، نداشتن یک نگاه استراتژیک به "مدیریت فصل‌های خاص" است. قشم نیاز دارد از الگوهای جهانی بیاموزد؛ تابستان را نه به عنوان یک خطر که به عنوان یک فرصت بازآفرینی هویت گردشگری نگاه کند. برگزاری جشنواره‌های بومی شبانه، احیای بازارهای محلی عصر گاهسی، راه‌اندازی تورهای شبگردی در سواحل و ژئوپارک‌ها، بهره‌گیری از ظرفیت اقامتگاه‌های بوم‌گردی برای رویدادهای فرهنگی و فعال‌سازی فضاهای بسته همچون موزه‌ها، می‌تواند حلقه‌های گمشده را به زنجیره کامل رونق گردشگری تابستانی در قشم پیوند بزند.

اکوسیستم گردشگری قشم طی دو دهه اخیر به شدت به گردشگری فصلی وابسته شده و الگوی توسعه‌ای آن از نوع «High Season Economy» است؛ الگویی که به طور طبیعی در مناطق با آب‌وهوای گرم و مرطوب، آسیب‌پذیری بالایی دارد. در غیاب برنامه‌ریزی مبتنی بر مدیریت مقصد گردشگری چهار فصل، نه تنها فرصت‌های ارزشمندی از دست می‌رود، بلکه زیرساخت‌ها نیز در طولانی‌مدت دچار فرسایش بهره‌برداری ناعادلانه می‌شوند. قشم نیازمند گذار از الگوی گردشگری فصلی به الگوی تاب‌آور و هوشمند است. در این میان، تابستان نباید یک «دوره رکود طبیعی» تلقی شود، بلکه فرصتی است برای بازآفرینی مقصد، تنوع‌بخشی به محصولات گردشگری و ارتقاء نقش مردم در توسعه پایدار. الگوی غالب گردشگری قشم، بر محور زمان‌های پیک (High Season) مانند نوروز و زمستان استوار است.

این الگو منجر به تمرکز زیرساخت‌ها و منابع انسانی در ماه‌های خاص شده و تابستان را فاقد برنامه و کارکرد کرده است. تاکنون هیچ بسته سفر هدفمند، تخفیف‌های خاص، تجربه‌محور یا گردشگری رویدادمحور برای تابستان در قشم ارائه نشده است. این خلأ موجب از دست رفتن فرصت‌های اقتصادی و کاهش سهم قشم از بازار سفر تابستانه شده است. گردشگری شبانه یکی از محورهای اصلی مدیریت مقصد در مناطق گرمسیری است. نبود روشنایی کافی در اماکن عمومی، فقدان برنامه‌ریزی فرهنگی شبانه و عدم دسترسی به خدمات در ساعات غروب تا نیمه‌شب، این ظرفیت را بلااستفاده نگه داشته است. اکثر کسب‌وکارهای محلی در فصل تابستان فعالیت خود را به حداقل می‌رسانند. این مسئله علاوه بر ایجاد رکود اقتصادی، موجب فاصله گرفتن مردم از نقش‌آفرینی در توسعه پایدار گردشگری شده است.

سکوت قشم در تابستان، بیش از آن‌که محصول گرما باشد، حاصل خلأ برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری است. بیدار کردن این خواب تابستانی، نیازمند جسارت مدیریتی و بینش علمی است. تجربه قشم نشان می‌دهد که رکود گردشگری تابستانه نه یک الزام اقلیمی، بلکه یک بحران مدیریتی است. تازمانی که گردشگری جزیره از دیدگاه فصلی عبور نکند و برنامه‌ریزی چهار فصل را جایگزین نگاه منفعلانه نکند، بخش بزرگی از ظرفیت توسعه پایدار در این منطقه نادیده گرفته خواهد شد.

تابستان می‌تواند به فرصتی برای نوآوری در صنعت گردشگری جزیره تبدیل شود، اگر حلقه‌های گمشده شناسایی و به زنجیره برنامه‌ریزی متصل شوند و مدیریت هوشمند فصل تابستان نه تنها به معنای احیای اقتصاد گردشگری جزیره، بلکه گامی در جهت عدالت اقتصادی، تاب‌آوری معیشت بومیان و استفاده بهینه از زیرساخت‌های موجود است. بازتعریف مدل گردشگری تابستانه، فرصتی برای شکل‌گیری یک اکوسیستم جدید اقتصادی بر پایه نوآوری، مشارکت و پایداری است؛ آن‌هم در فصلی که سال‌ها از آن چشم پوشیده‌ایم. در جزیره‌ای که خود طبیعت آن "معجزه‌ی سکوت" است، مدیریت خواب‌رفتگی آن در تابستان، بزرگ‌ترین چالش و شاید فرصتی تاریخی است.

باشما هستیم باتحلیل‌های دریایی روزنامه اقتصاد سرآمد

www.eghtesadsaramad.ir

تلفن: ۸۸۷۶۹۲۲۷ - ۰۲۱ همراه: ۰۹۱۹۸۵۴۳۹۹۶

میشه دنیاش یه بار دیگه رنگی بشه...
برای حمایت کردن، تو راه رو انتخاب کن!

۰۲۱ - ۲۳۵۴۰

شماره کارت بانک اقتصاد نوین
۶۲۷۴-۱۲۱۹-۴۰۰۶-۷۴۶۵

یک اسکن تا سلامتی

محک

مؤسسه خیریه حمایت از
کودکان مبتلا به سرطان
mahak-charity.org